

صفر تا صد فیلمنامه نویسی

مبانی نگارش فیلمنامه کلاسیک

انیمیشن مدرن و پسامدرن

محمد رضا روحانی

www.ketab.ir



نشر خانیوش



-
- سرشناسه: روحانی، محمدرضا، ۱۳۳۸-
عنوان و نام پدیدآور: صفر تا صد فیلمنامه‌نویسی (مبانی نگارش فیلمنامه کلاسیک
..... انیمیشن مدرن و پسامدرن) / محمدرضا روحانی.
مشخصات نشر: تهران: نشر خاموش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۲۱۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۰۰-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: فیلمنامه‌نویسی
Motion picture authorship موضوع:
موضوع: فیلم‌نامه‌ها -- فن
Motion picture plays -- Technique موضوع:
PN۱۹۹۶/۹ص۷ ۱۳۹۷ رده‌بندی کنگره:
۸۰۸/۳۹۳ رده‌بندی دیویی:
۵۵۹۶۲۵۵ شماره کتابشناسی ملی:
-



نشر خاموش

نام کتاب:	صفر تا صد فیلمنامه نویسی
نویسنده:	(مبانی نگارش فیلمنامه کلاسیک انیمیشن مدرن و پسامدرن)
طرح جلد:	محمدرضا روحانی
صفحه آرای:	علی خفاجی
چاپ و صحافی:	مجید شمس الدین
چاپ / شمارگان:	چاپ دیجیتال نقطه اول ۱۴۰۰ / ۳۰۰ نسخه
قیمت:	۷۵۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۰۳۶-۵۰-۴

تمامی حقوق این اثر برای نشر خاموش محفوظ است.

ارتباط با نشر خاموش: ۰۹۱۲۰۱۷۸۱۹۴ | ۰۹۱۳۱۷۸۱۹۲۰

www.khamooshpub.ir | www.khamooshpub.com | @khamooshpubch

تهران، ولنجک، خیابان گلستان سوم، پلاک ۳، همکف

هرگونه کپی برداری، برداشت و اقتباس از تمام یا قسمتی از این اثر، منوط به اجازه کتبی ناشر می باشد.

مرکز پخش: پخش ققنوس، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، بن بست مبین، شماره ۴
تلفن: ۰۶۶۴۰۸۶۴۰ / ۰۶۶۴۶۰۰۹۹

مرکز پخش: پخش چشمه: بلوار دماوند، بعد از سه راه تهران پارس بلوار اتحاد، اتحاد ۱۱، پلاک ۸
تلفن: ۰۷۷۷۸۸۵۰۲ / ۰۷۷۱۴۴۸۰۸ / ۰۷۷۱۴۴۸۲۱

فروشگاه: کتابفروشی توس. خیابان انقلاب، نبش خیابان دانشگاه. پلاک ۱۷۸
تلفن: ۰۶۶۴۶۱۰۰۷

فهرست

۹	پیش نوشتار
۱۱	بخش یکم: عناصر فیلمنامه
۱۳	فیلمنامه چیست؟
۱۴	عناصر فیلمنامه
۱۸	درونمایه
۲۰	روایت
۲۲	دیدگاه دانای کل نامحدود یا سوم شخص
۲۲	دیدگاه دانای کل محدود
۲۲	دیدگاه اول شخص
۲۶	تکنیک (شگرد)
۲۸	خلاقیت
۳۱	ایجاز
۳۳	اغراق
۳۵	تخیل و فانتزی
۳۷	شیرین کاری نویسی

۳۸	متن
۴۲	زیرمتن
۴۸	بررسی موردی
۵۲	گفت و گو
۵۷	کشمکش
۶۱	پیچ و خم یا پیچیدگی
۶۴	جاذبیت و کشمکش در روابط شخصیت ها
۶۸	نقطه عطف و نقطه اوج
۷۲	شخصیت
۷۵	عناصر تأثیرگذار در شخصیت
۷۵	اقلیم
۷۶	مکان
۷۷	الف: ریتم و تمپو
۷۸	شغل
۷۹	زمان و دوره ی تاریخی
۸۰	فرهنگ و زبان
۸۲	پیش داستان
۸۴	روان شناسی شخصیت
۸۷	ضمیر ناخودآگاه شخصیت
۹۰	رفتار غیرعادی و بررسی روان شخصیت
۹۱	سبک شخصیت ها و اختلال های آنان
۹۵	ریزپردازی شخصیت با شکل گیری خصلت های متناقض نما
۹۷	ریزپردازی در ساختن شخصیت منحصر به فرد
۹۸	چگونه شخصیت ها را به حرکت در آوریم
۹۹	ستون فقرات شخصیت
۱۰۴	شخصیت های فرعی
۱۰۴	شخصیت های کمکی یا مکمل

۱۰۶	شخصیتی که بعد می بخشد.....
۱۰۷	شخصیت های درون مایه یی (تماتیک).....
۱۰۷	از ضدقهرمان تا شخصیت سرور.....
۱۱۰	بررسی نمونه موردی.....
۱۱۵	چگونه داستان و شخصیت را به آخر برسانیم؟.....
۱۲۲	ساختار فیلمنامه.....
۱۲۳	نما چیست؟.....
۱۲۴	لحظه.....
۱۲۵	صحنه.....
۱۲۹	فصل یا سکانس.....
۱۳۰	پرده.....
۱۳۱	تعلیق.....
۱۳۷	ساختار شاه پیرنگ.....
۱۴۳	بخش دوم: مبانی نگارش فیلمنامه ی مدرن.....
۱۴۵	چیستی مدرنیسم.....
۱۴۶	ساختار خرده پیرنگ.....
۱۵۱	روایت در فیلمنامه ی مدرن.....
۱۵۲	شخصیت در فیلمنامه ی مدرن.....
۱۵۳	بخش سوم: مبانی نگارش فیلمنامه ی پسامدرن.....
۱۵۵	چیستی پسامدرنیسم.....
۱۵۷	ساختار ضدپیرنگ.....
۱۶۰	ساختار بدون پیرنگ.....
۱۶۳	روایت در ساختار پسامدرن.....
۱۶۷	بخش چهارم: نگارش فیلمنامه.....
۱۶۹	جرقه بنیادی.....
۱۷۱	از ایده ی نخستین تا ایده ی نظارت شده.....
۱۷۶	طرح.....

پیش نوشتار

آثار متفاوت و زیادی نوشته یا ترجمه شده اند، که هر کدام گوشه ای از ناگفته های نگارش فیلمنامه را بازگو کرده اند، اما تعداد انگشت شماری حق مطلب را ادا کرده اند. آنها یا در پاسخ به نیاز جامعه ی خود بوده اند. یا همچون کتاب داستان رابرت مک کی از جامعیت لازم برخوردارند، اما برای آنان که قصد فراگیری فیلمنامه نویسی در گام های نخستین را دارند، مناسب نیستند. و تنها می تواند راهگشای استادان یا دست اندرکارانی باشد که می خواهند به مراتب پیچیده تری از نگارش فیلمنامه دست یابند. از این رو نگارش کتاب پیش رو در پی درک این ضرورت بود که چگونه می توان اثری به وجود آورد که مبانی درک و فهم فیلمنامه از پایه را فراهم نماید، و گام به گام پیش رود تا به مفاهیم پیچیده تری برسد. از فیلمنامه نویسی کلاسیک یا قصه گو شروع کند و به فیلمنامه ی مدرن و پسا مدرن ختم شود.

درک این نیاز نیز در پی سال ها تدریس در دانشکده ها و آموزشگاه های مختلف به دست آمده است و فقدان متنی مدون، که بتواند به عنوان یک

کتاب کاربردی عمل کند، از این رو تلاش شده است، با در نظر گرفتن جنبه های مختلف به این نیاز پاسخ داده شود. بدیهی است متن پیش رو برپایه ی متن های پیشین شکل گرفته و وامدار تجربه ی گرانقدر پیشین است و متن های پیشین خود را در آینه این متن و متن های پسین باز می تاباند. داعیه ی اثری نوین و منحصر به فرد را ندارد. اما آنچه این متن را تازه و جوان نگه می دارد، همانا رویکرد تجربی و تجربه پس داده ی خود است.

برای بیشتر مانوس شدن خواننده با متن تلاش شده تا جایی که ممکن بوده از نمونه های ایرانی مثال آورده شود، تا آثار قابل دسترس باشد. اما چون کتاب مبانی مقدماتی است تلاش شده مطالب در ساده ترین شکل بیانی طرح شود، در جلد دیگر در ادامه کار به مبانی پیشرفته نگارش خواهم پرداخت. مسلم است این تجربه ی خالی از اشکال نیست نیاز به راهنمایی عزیزان دانش پرور دارد.